

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๖๖

วันที่ ๓ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะมีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ (๑) ที่กำหนดให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง นั้น คำว่า “ราษฎร” หมายความว่าความรวมถึงผู้ไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่

ความเห็น

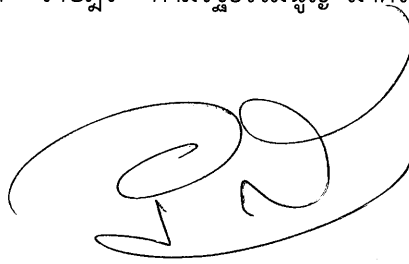
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) เนื่องจากผู้ร้องได้ประกาศจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดฟังมี ตามประกาศลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ ซึ่งตามประกาศสำนักทะเบียนกลาง ลงวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ แยกเป็นกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย ๖๖,๐๙๐,๔๗๕ คน ผู้ร้องได้ประกาศจำนวนราษฎรโดยเฉลี่ย ๑๖๕,๒๒๖ คน ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละจังหวัดตามประกาศข้างต้น แต่ตามประกาศสำนักทะเบียนกลางข้างต้น เป็นจำนวนราษฎรที่รวมผู้มี

สัญชาติไทยและไม่มีสัญชาติไทย ทำให้รองนายกรัฐมนตรีบางคน รัฐมนตรีบางคน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคน และบุคคลบางคนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งว่า จำนวนราษฎรดังกล่าวไม่รวมถึงราษฎรที่ไม่มีสัญชาติไทยดังที่ผู้ร้องประกาศตามข้างต้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ วรรคสอง บัญญัติว่า ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน และหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามหมวด ๔ มาตรา ๕๐ (๗) บัญญัติว่า ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ โดยมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทย บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมาตรา ๙๕ วรรคสาม บัญญัติว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจถูกจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย แสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญนี้มุ่งหมายถึงราษฎรผู้มีสัญชาติไทยเป็นหลัก สอดคล้องกับที่ปรากฏในคำปรารภว่า ขอปวงชนชาวไทย จงมีความสมัครสมานเป็นเอกฉันท์ในอันที่จะปฏิบัติตามและพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้เพื่อธำรงคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยและอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย การที่สำนักทะเบียนกลางประกาศจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ซึ่งเดิมไม่มีการระบุสัญชาติให้เห็นอย่างชัดเจนมาก่อน จนเมื่อปี ๒๕๕๘ จึงระบุให้เห็นชัดเจนว่า กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ นั้นราษฎรทั่วราชอาณาจักรเป็นผู้มีสัญชาติไทย และไม่ได้สัญชาติไทย การที่ผู้ร้องประกาศจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดโดยนำผู้ไม่ได้สัญชาติไทยมารวมเป็นราษฎรเพื่อกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ย่อมทำให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่เป็นไปตามหลักการข้างต้น มีผลให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ อาจคลาดเคลื่อนไปไม่ตรงกับความเป็นจริงที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ จะพึงมี ย่อมไม่ชอบ

ต้องนำจำนวนราษฎรผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้นมากำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
เลือกตั้งที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ จะพึงมี

จึงมีความเห็นว่า คำว่า “ราษฎร” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ (๑) ไม่รวมถึงผู้ไม่ได้สัญชาติไทย

(นายอุดม ลิขิตวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ